

คม·สด·ลึก

ปีที่ 12 ฉบับที่ 4260 วันพุธที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2556 หน้า 12

‘กระทง’ จากกะลามะพร้าว งานทำมือ-รักษ์ภูมิท้องถิ่น

ในช่วงเทศกาลลอยกระทง ส่วนใหญ่วัสดุที่นำมาทำ “กระทง” จะเป็นต้นกล้วยที่มีอายุสั้น ซึ่งนั่นหมายถึงผู้ผลิตจะมีรายได้เพียงครั้งเดียว แต่ที่เมืองตาก ซึ่งสืบ ประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีป ชาวบ้านที่นั่นมีรายได้จากการประดิษฐ์กระทงจาก “กะลามะพร้าว” ที่เพียงใส่ความคิดลงไปก็สามารถแปรเป็นเงินได้โดยไม่เลือกฤดูกาล

นางจรรยาจรี บุญเรือง ผอ.กองสวัสดิการสังคม เทศบาลเมืองตาก กล่าวว่า กองสวัสดิการสังคมได้มีแนวคิดส่งเสริมชุมชนสร้างอาชีพและสืบทอดภูมิปัญญาสู่เยาวชน หนึ่งในนั้นคือการทำกระทงจากกะลามะพร้าวใน “โครงการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ชุมชนเพื่อสัมมาชีพ 100 ตำบล 28 จังหวัด” โดยการสนับสนุนของมูลนิธิสัมมาชีพ และสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) เพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสร้างงาน สร้างรายได้ให้คนในชุมชน

“เดิมชาวบ้านเอาเฉพาะเนื้อมะพร้าวมาแปรรูปเป็นอาหารเมนูต่างๆ ทว่าส่วนอื่นๆ เช่น เปลือกหรือกะลาจะถูกทิ้งไป กระทั่งมีผู้เอากะลาไปใช้ลอยแทนกระทงเพื่อขอขมาพระแม่คงคา กลายเป็นประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีป 1,000 ดวง จนถึงทุกวันนี้ ต่อมาเมื่อช่วงเทศกาลลอยกระทงของทุกปี จะมีชาวบ้านผลิตกระทงกะลาขายนับหมื่นๆ ใบให้นักท่องเที่ยว ซึ่งบางรายซื้อหาไปเป็นของที่ระลึก” ผอ.จรรยาจรี แจง

พร้อมระบุว่า นั่นเป็นเหตุผลที่ทำให้กอง

เข้าไปส่งเสริมอาชีพทำกระทงกะลามะพร้าว รวมทั้งส่งเสริมการออกแบบผลิตภัณฑ์ หาช่องทางจำหน่าย โดยเริ่มจากรวบรวมสมาชิก 16 ชุมชนในเขตเทศบาล ตั้งเป็น กลุ่มอาชีพประดิษฐ์กระทงกะลา ที่ลักษณะงานทำตัวแบบงานกะลา งานด้าย พันเป็นรูปดินกา งานฉลุ งานลงรักปิดทอง เป็นต้น โดยทางกองจัดสรรงานให้ชุมชนแยกกันไปทำ จากนั้นจะมีกลุ่มรับผิดชอบประกอบตัวกระทงกะลาเข้าด้วย

“กระทงกะลาแต่ละชิ้นจะถูกประดิษฐ์ขึ้น

อย่างสวยงาม ทั้งรูปแบบสีสันทัน ซึ่งนอกจากขายช่วงเทศกาลแล้ว ยังประยุกต์ด้วยการใช้เทียนหอมแทนเทียนธรรมดา จำหน่ายให้โรงแรม รีสอร์ท สปา ที่นำไปตกแต่งประดับหรือใช้จุดเทียนหอม ส่วนหนึ่งจำหน่ายให้ลูกค้าชาวต่างชาติที่ชื่นชอบงานฝีมือ”

ส่วนสนนราคา ผอ.จรรยาจรี บอกว่า ช่วงเทศกาลขายกันใบละ 30 บาท ขณะเดียวกันได้มีการส่งเสริมการขาย คือจัดเป็นชุดกระทงสาย 99 ชิ้น ราคา 500 บาท เพื่อนำไปลอยตามเลฆมงคล ทำให้ได้รับความสนใจจากผู้บริโภคมากขึ้น โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างชาติที่นิยมซื้อกลับไปเป็นของที่ระลึกเพราะชื่นชอบในงานฝีมือ

ต่อมาเมื่อช่วงไม่มีเทศกาล ทางกองจะให้ชาวบ้านผลิตและนำไปวางจำหน่ายที่เทศบาลเมืองอีกทั้ง จัดพื้นที่จำหน่ายในเทศกาลประจำปี เช่น

(ต่อด้านหลัง)

งานตากสิน งานโอท็อป เทศกาล
จังหวัดใกล้เคียง รวมทั้ง
ทั้งจำหน่ายให้แก่
โรงแรม ธุรกิจสปา
โดยไม่ต้องรอให้ถึง
เทศกาลลอยกระทง

ด้าน **นายณรงค์**

คงมาก หัวหน้าโครงการติดตาม
สนับสนุนและประเมินผลโครงการ กล่าวว่า ใน
ส่วนกระทงที่ทำจากกะลานั้นน่าสนใจยิ่ง เป็น
ความกลมกลืนทางภูมิปัญญา วัฒนธรรมประเพณี
ที่สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ซึ่งขณะนี้ได้ส่งเสริมให้มี
จำหน่ายผ่านอินเทอร์เน็ตในรูปแบบ E-Marketing โดย
มีผลิตภัณฑ์ของโครงการ 4 ชนิด ได้แก่ กระทง
สายกะลา จ.ตาก ข้าวฮ่าง จ.หนองบัวลำภู ผ้าย้อม
คราม จ.อำนาจเจริญ และน้ำพริกข้าว จ.กาญจนบุรี
พร้อมมีแผนจัดทำศูนย์จำหน่ายสินค้าในโครงการ
เพื่อเพิ่มช่องทางจำหน่ายอีกทางด้วย

● ธาณี กุลแพทย์ ●